

ISSN:2791-9617

somuncubaba

Dergisi'nin Ekidir.

Aile

MAYIS 2025

YIL: 31 - SAYI: 295

Fetih Ruhuna
Çok İhtiyacımız Var

© Sümeyye Büşra YILDIZ

Gönüllerde Başlayan
Fütuhat

© Emine Büşra YÜKSEL

Anne Eğitim,
Baba Güven Verirdi

© M. Emin KARABACAK

Muzaffer

Zafer Kazanan, Üstün Olan (s.a.v.)

Sevgili Peygamberimiz'in mübarek ism-i şeriflerinden biri de "Muzaffer" dir.

Hz. Muhammed (s.a.v.)'in zaferleri, hem İslâm tarihinin hem de insanlık tarihinin dönüm noktalarını oluşturur. Onun muzafferiyeti, sadece askerî başarılarla sınırlı kalmamış; aynı zamanda ahlaki, toplumsal ve inanç temelli bir dönüşümün de öncüsü olmuştur. İslâm'ın ilk büyük askerî başarısı olan Bedir Savaşı, Hz. Peygamber (s.a.v.)'in muzafferiyetinin ilk ve en çarpıcı örneklerinden biridir. Müslümanların Mekke'deki zulüm ve baskılardan kaçarak Medine'ye hicret etmelerinin ardından gerçekleşen bu savaş, onların inançla sabrettikleri zorlukların ardından gelen bir zaferle taçlandığını göstermiştir. Bedir, sadece bir savaş değil; aynı zamanda Kur'an'da vaat edilen ilahi yardımın somut bir tezahürüdür: "Hani Rabb'inizden yardım istiyor, yalvarıyordunuz. O da, 'Ben size art arda bin meikle yardım ediyorum.' diye cevap vermişti." (8/Enfâl, 9)

Bu zafer, Müslümanlara hem moral üstünlük kazandırmış hem de akide temelli İslâm toplumunun temellerini sağlamlaştırmıştır. Bedir'den çıkan Müslüman topluluk, artık yalnızca inanan bir cemaat değil, aynı zamanda güçlü ve örgütlü bir toplumsal yapıya dönüşmüştür. Hz. Peygamber (s.a.v.)'in muzafferiyet serüveni, sadece Bedir ile sınırlı değildir. Hendek Savaşı gibi savunma savaşlarında da kararlılığı ve stratejik zekâsıyla öne çıkmıştır. Mekke müşrikleriyle Yahudiler arasında yapılan ittifaka rağmen, Peygamberimiz büyük bir dirayet ve sabırla bu savaştan da zaferle çıkmıştır. Ebû Süfyân'ın Müslümanları yok etmeye yönelik tehditkâr mektubuna karşı verdiği cevap, onun inancını ve liderlik vizyonunu açıkça ortaya koyar: "Unutma, bu öyle bir iştir ki Allah sizinle o işin arasına girer..."

Huneyn Savaşı ise, Müslümanların sayıca çok olmanın verdiği güvenle girdikleri fakat savaşın başında uyarı niteliğinde bir mağlubiyet yaşadıkları bir mücadeledir. Bu olay, Hz. Peygamber (s.a.v.)'in sadece zaferanlarında değil, mağlubiyet anlarında da ahlaki tutumunu koruduğunu ve ümmetine ders vermeye devam ettiğini gösterir. Tevbe Suresi'nin 25-26. ayetleri bu süreci açıklar: Müslümanlar gaflete düşmüş ama Allah'ın yardımıyla yeniden toparlanarak galip gelmişlerdir. Peygamberimiz'in muzafferiyet anlayışı sadece askerî başarılarla ölçülmez. Mekke'nin Fethi bunun en güzel örneğidir. Zaferin ardından şehre girdiğinde sergilediği tevazu, affedicilik ve merhamet, onun ahlaki liderliğinin büyüklüğünü gösterir. Düşmanlarını cezalandırmak yerine bağışlaması, savaşın galibiyetini bir intikam aracına dönüştürmekten kaçınması, muzafferiyetinin ne denli yüce bir anlam taşıdığını ortaya koyar.

Hz. Peygamber (s.a.v.), savaşlarda bile temel ahlaki prensiplerden sapmamış; kadınların ve çocukların savaşa katılmasını ya da hedef alınmasını doğru bulmamıştır.

Fetih Ruhu: Geçmişten Geleceğe Bir Miras

Fetih ruhu, İslâm'ı kabul etmiş milletler için en önemli değerlerden biridir. Her milletin geçmişinde, ona yol gösteren, heyecan ve umut aşıl原因an birtakım değerler vardır. İnsanlar bu değerler etrafında bir araya geldikçe gerçek anlamda bir "millet" olurlar. İşte İslâm toplumunu bir arada tutan, onlara Allah'ın rızasını kazanma hedefini gösteren, dayanışma ve kardeşlik duygusunu güçlendiren en önemli değerlerden biri de Allah yolunda mücadele etme ve fetih ruhudur.

Tarihteki en önemli dönüm noktalarından biri de İstanbul'un fethidir. Bu şehir, hem doğal güzelliği hem de tarihî zenginliği ile her zaman dikkat çeken, hayranlık uyandıran bir yer olmuştur. Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'in müjdesiyle Müslümanlar yüzyıllar boyunca bu şehri fethetmek için çaba göstermiştir. Bu büyük şeref ise Fatih Sultan Mehmet Han'a ve onun inançlı ordusuna nasip olmuştur. Fatih Sultan Mehmet, sadece bir şehri değil, aynı zamanda gönülleri de fethetmiştir. Zaferin ardından, düşmanlarına bile hoşgörülle yaklaşmış; halkın canını, malını ve inancını güvence altına almıştır. Bu davranışıyla, Peygamber Efendimiz'in Mekke'nin fethinde sergilediği örnek ahlakı takip etmiştir. O da Mekke'yi fethettiğinde halkına şöyle demişti:

"Bugün kınama günü değil. Hepiniz özgürsünüz."

Fatih'in bu tavrı, İslâm'ın fetih anlayışını yani sadece toprak değil, gönül kazanma hedefini en güzel şekilde ortaya koymuştur. Zaten ecdadımız, bir yere gitmeden önce oraya din âlimlerini, mutasavvıfları ve iyi ahlaklı Müslümanları gönderir, önce insanların kalbine dokunurdu. Bu samimiyeti gören gayrimüslimler de kendi istekleriyle İslâm'ı seçerdi. Bugün ülkemizde farklı din ve ırklardan insanlar asırlardır birlikte ve huzur içinde yaşayabiliyorsa bu da işte o yüksek hoşgörünün bir sonucudur. Bu anlayış, bizim dinimizin ve milletimizin insanlığa sunduğu değerli bir örnektir. İstanbul'un fethi, sadece bir şehrin kazanılması değil; aynı zamanda bir çağın kapanıp yepyeni bir çağın başlamasıdır. Gençler olarak bu büyük zaferi her yıl sevgiyle ve heyecanla anmalı, arkasındaki hikmeti çok iyi anlamalıyız.

Bugün fetih ruhu artık top tüfekte değil, ilimle, teknolojiyle, bilgiyle, çalışkanlıkla yaşatılmalı. Her birimiz, ülkemize ve insanlığa faydalı bireyler olmak için gayret etmeli, sorumluluklarımızı en iyi şekilde yerine getirmeliyiz.

Gerçek fetih, insanların kalbine dokunmak ve gönülleri kazanmaktır. O yüzden geçmişimizi tanımalı, bu büyük ruhu geleceğe taşımalıyız. Ancak o zaman "zafer" kelimesi sadece bir tarih bilgisi değil, yaşam felsefemiz olur.

somuncubaba
Dergisi'nin Ekidir
ISSN: 2791-9617

Aile

MAYIS 2025 / YIL: 31 – SAYI: 295
Somuncu Baba Dergisi'nin Ücretsiz Ekidir.

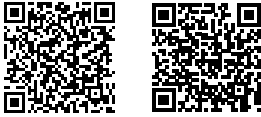
İmtiyaz Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni
Dr. Kemal DEMİR
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
M. Hulüsi ERDEMİR

Yayın Editörleri
M. Nazmi DEĞİRMENÇİ
Hulüsi KESKİNTEPE

Yayın Kurulu
Prof. Dr. Nihat ÖZTOPRAK, Prof. Dr. Ali YILMAZ
Prof. Dr. Sebahat DENİZ, Prof. Dr. Bilal KEMİKLİ
Prof. Dr. Abdullah KAHRAMAN,
Prof. Dr. Ali AKPINAR

Grafik Tasarım ve Uygulama
Es- Seyyid Osman Hulüsi Efendi Vakfı

Dergimizi, Web Sayfamız ve Mobil
Uygulamalarımız Üzerinden Okuyabilirsiniz:

Basım-Yayım-Dağıtım-Pazarlama
Çamlıca Basın Yayın Eğitim Sağlık Turizm
İnşaat San. ve Ticaret A. Ş
Zaviye Mah. Hacı Hulüsi Efendi Cad.
No: 89 (44700) Darende / MALATYA
Tel: (422) 615 15 00 Faks: (422) 615 28 79

04

▶ Sümeyye Büşra YILDIZ

Fetih Ruhuna
Çok İhtiyacımız Var

12

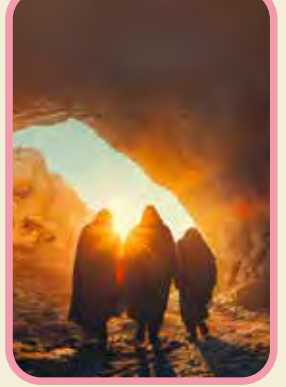
▶ Nilüfer Zontul AKTAŞ
İstanbul'u Anlamak

Kıymetli Köle

▶ Sema KORKMAZ

08

Mağarada Kalan
Üç Kişi

▶ Ayşe Gül PINAR

16

18

Emine Büşra YÜKSEL

Gönüllerde Başlayan
Fütühat

24

Raziye SAĞLAM

Ravza-ı Murad'da
Bir Gül-i Muhammed

28

M. Emin KARABACAK

Anne Eğitir,
Baba Güven Verirdi

Nesillerin Ruhü

Sait ÖZER

22

V. Murad'ın Hırslı Kızı
Hatice Sultan

Bengisu HAYAT

26

Ebû Akîl (r.a.)

N. Nida DURAN

31

FETİH RUHUNA ÇOK İHTİYACIMIZ VAR

 Sümeyye Büşra YILDIZ

“Asıl fetih, gönüllerde gerçekleşen fetihtir ki buna fetih ruhu diyoruz. II. Mehmed işte bu ruh ile Fatih unvanını almıştır. Fatih sıfatını verdiren, onun fetihle dolu gönül âlemidir.”

Fatih ruhu, nizam-ı âlem rüyasının Osmanlı gök kubbesi altında herkesin kendi hayatını yaşamasını, rüyasını gerçekleştirmesini mümkün kılan tek evrensel ve aşilamamış, benzersiz bir ruhtur. Bunu Fatih'te görüyoruz. Fatih, daha çocuk denecek yaşlardayken fetih ruhuyla nefes alıp veriyor, Konstantinopol'ü fethetme rüyaları görüyordu.

Elinde kalem, defter; önünde yerküre; zihninde İstanbul'un fetih haritasıyla yatıp kalkıyordu... Uykuları kaçırıyordu! Rüyaları sınır tanımıyordu! Hop oturup hop kalkıyordu! Yerinde duramıyordu! Çocuk denecek yaştayken! Fetih ruhuyla yetiştiriliyor, fetih ruhuyla nefes alıp veriyor, fetih rüyaları görüyordu her dem Fatih. Bir yerde fetih ruhu çocuk denecek yaşta sizi yakalamışsa rüyalarınız olup çıkardı, rüyalarınız fetihlerle dolup taşar, fetihlerle renklenir, canlanırdı.

Yunus'taki, Sinan'daki, Fatih'teki fetih ruhu ve rüyası, Alp Arslan'ı Alp Arslan yapan, Anadolu'yu, Balkanlar'ı, Afrika'nın içlerine kadar üç kıtayı İslâm'a açan tevazunun kanatlarında yükselen Müslüman olma coşkusuydu. Alp Arslan'a "Biz, temiz Müslümanlarız. Bid'at nedir, bilmeyiz. Bu sebeptendir ki Allah hâlis Türkleri aziz kıldı." dedirten bu diriltici ruhtu. İşte dünya bu ruha gebe.

Kılıcın fetihlerdeki payı sadece vasıta olmaktan ibarettir. Asıl fetih, gönüllerde gerçekleşen fetihtir ki buna fetih ruhu diyoruz. II. Mehmed işte bu ruh ile Fatih unvanını almıştır. Fatih sıfatını verdiren, onun fetihle dolu gönül âlemidir.

Tarihe baktığımızda bu gönül âlemin den mahrum şahısların yaptığı seferler ve kazandığı zahiri zaferler kendilerine hiçbir zaman böyle bir merteye kazandırmamıştır. Meselâ Atilla'ya, Cengiz'e ve Hülâgu'ya hiç kimse Fatih dememiştir. Onların yaptıkları

"Fatih Han'ın fethi kadar, hatta bundan daha mühim olarak onun gönül âlemindeki fetih ruhu muhteşem, muazzam ve kıymetlidir."

rına da asla fetih denmemiştir. Dolayısıyla Fatih Han'ın fethi kadar, hatta bundan daha mühim olarak onun gönül âlemindeki fetih ruhu muhteşem, muazzam ve kıymetlidir.

Fatih'teki o yüce fetih ruhunda ilim ve medeniyet var. Öyle bir ilim ve medeniyet hamlesi ki daima yapıcı, imar edici, inşa edici; asla yıkıcı değil. Bunun için de Bizans medeniyetini dahi tahrip etmiyor, yıkıp yıkmıyor; bilâkis, kendi içinde eritiyor... Neticede bambaşka, kendine mahsus, öz ve muhteşem bir medeniyet teşekkül ettiriyor. Ali Kuşçu ve talebeleri gibi nice ilim adamları Orta Asya'dan ve muhtelif beldelerden İstanbul'a getiriliyor. İstanbul bir ilim merkezi oluyor. Kurulan vakıflarla da İstanbul, dünyanın maddeten olduğu kadar manen de gözbebeği hâline geliyor.

Fetih ruhunda adalet, iffet ve namus hassasiyeti var. Fatih Sultan Mehmet devri; bütünyle İslâm'ın emanete, insana, mahlûkata bakış tarzının hassas, ince ve en mükemmel örneğidir. Nesline ve bütün insanlığa bir istikamet mirasıdır. Bugünün insanının da nice zamandır kaybetmiş olduğu ve bir türlü elde edemediği büyük bir haslettir. İşte bunlar, Fatih ve etrafındakilerin gönüllerindeki fetih ruhunun cemiyetteki yansımalarıdır. Herkes ona Fatih demiştir. Hatta Bizans asillerinden Notaras'ın, fetih öncesi sarf ettiği şu söz pek meşhurdur: "İstanbul'da kardinal şapkası görmektense Türklerin sarığını görmeyi tercih ederim!.."

Fatih, arkasında yetmişmiş bir nesil bıraktı. Kurduğu medeniyet, oğlu II. Bayezid Han ile bambaşka zirvelere ulaştı. İslâm'ın ruhu sanata aksetti. Fetih ruhu devam etti. Bu ruh sayesinde torunu Yavuz Sultan Selim Han; Çaldıran'da bir arslan, Sina'da Peygamber izinde yürüyen âşık bir velî, Mısır'da müte-

vazı bir nefer idi. Büyük zaferlerle İstanbul'a girerken nefsinin şahlanmasından korkan içi titrek bir derviş idi. Yine fetih ruhu sayesinde torunu Kanunî Süleyman, bir yanda dünyayı avucunda tutan bir cihangir, yani Muhteşem Süleyman idi; diğer yanda bir karıncayı incitmekten korkan merhamet âbidesi ve yaptığı icraatların fetvaları ile gömülmek isteyerek ilâhî huzura yüz akıyla gidebilme gayretinde bir Hak âşığı, müttakî kuldu.

Şimdi bu ruhun vârisi, bizleriz!.. Bu fetih ruhu ki onu liyâkatle taşıyan gönüllerde nice hidayetlere vesile olmuştur. Fatih'in fetih ruhuyla aşılansız temiz aileleri Balkanlara yerleşirmesi neticesinde oralarda fevc fevc hidayet ırmakları akmıştır. Bu çerçevede Bosna, kendiliğinden Müslüman olmuştur.

Şimdi bugünlerdeyiz... Aynı ruh ile aynı neticeleri kazanma zamanıdır... Cenâb-ı Hak, cümlemize fetih ruhuna sahip çıkmayı ve bu özellikte nesiller yetiştirmeyi nasip eylesin! Âmin!..

SU KAYBININ VÜCUDA ETKİLERİ

▶ Nesibe AYDIN

Vücudumuzun yarısından fazlasını su oluşturur. Erişkin bir kişi için bu oran %60 civarındadır. Yani ortalama 70 kg olan bir erişkinin vücudunda 42 litreye yakın su vardır. Yeni doğmuş olan bir bebeğin vücudunun % 75'i sudur, oysa yıllar geçtikçe vücudumuzdaki su miktarı azalır; erişkinlikte %60'a ve yaşlılıkta %50'ye kadar düşer. Vücuttaki suyun üçte ikisi hücrelerimizin içinde yer alır. Geri kalan kısmı ise kanda, hücreler arasında ve vücudun diğer salgılarında yer alır. Organların içeriğindeki su miktarı da oldukça şaşırtıcıdır. Beyin, karaciğer, böbrek ve kalp gibi organlarımızın %65-80'i sudur. Kemiklerde bu oran daha düşüktür ama kemiklerde bile var olan su miktarı, kemik ağırlığının %30'u kadardır! İşte bu nedenlerle vücudumuzun su içeriğinin eksilmemesi gereklidir. Aksi hâlde organların işleyişi tehlikeye girebilir.

Duyularımız ve vücudumuzun çalışmasını idare eden beynimizin %85'i sudan oluşur ve çalışması da büyük oranda suya bağlıdır. Elektriksel aktiviteden tutun da hormon üretimine ve duygulanmaya, bir fikre odaklanmaya kadar birçok işi başarabilmemiz için beyindeki hücrelerimizin sudan yoksun kalmaması gereklidir. Suyun azalmaya başlaması ile gelişen en sık bulgu baş ağrısıdır. Bu nedenle özellikle sıcak yaz aylarında baş ağrınız olursa ilk yapmanız

gereken iş, hemen su içmek olmalıdır. Genellikle ağrınızın hafiflediğini ve zamanla geçtiğini göreceksiniz. Bunun yanı sıra beyinde suyun azalması ile beraber halsizlik, sinirlilik, duygusal boşluk, uyku bozuklukları oldukça sık görülen durumlardır. Bu konuda yapılan çalışmalar, vücudumuzda %1 su kaybettiğimizde beyindeki algı mekanizmalarının %5 oranında bozulduğunu gösteriyor. Su kaybı oranı %2'ye çıktığı zaman kısa dönem hafızamız zayıflıyor ve yeni öğrendiklerimizi hızla unutuyoruz, odaklanma sıkıntıları yaşıyoruz ve matematik problemlerini çözmekte zorlanıyoruz. Bu kaybin uzun süre devam etmesi beyin ufalmasına ve sonucunda Alzheimer hastalığına zemin hazırlamaya kadar gidiyor.

Su kaybindan etkilenen organlar arasında böbreklerin de özel bir yeri vardır. Böbrekler vücudun su miktarının ayarlanmasında önemli bir role sahiptir. Kan miktarı veya kandaki su miktarı azaldığı zaman böbrekler suyu daha fazla kaybetmemek için su tutma işini artırır ve daha az idrar üretmeye başlar. Kanın böbreklere az gelmesiyle böbreklerin de beslenmesi bozulur çünkü böbrek hücreleri de kendilerine gelen kandan besin alır. İşte bu nedenle suyun vücudumuzdan azalması ile beraber böbrek yetersizliği riski ile karşı karşıya kalabiliriz.

KIYMETLİ KÖLE

▶ Sema KORKMAZ

“Fahr-i Kâinât Efendimiz (s.a.v.) ile bu namaz ve Peygamber âşığı hizmetkâr arasında muhabbetle dolu öyle bir cereyan hattı meydana gelmişti ki Rasûlullah Efendimiz, mescide her gelişinde gönlüyle ve gözleriyle onu arıyordu.”

Medine çarşısına güçlü kuvvetli bir köle gelmişti. Almak için tâlibi çoktu. Fakat kölenin, kendisini satın almak isteyenlere, her türlü hizmet mukabili tek şartı vardı. Üzerine düşen hizmetleri fazlasıyla yapacağına dair söz vererek şu hususta tek bir talepte bulunuyordu: “Ezân-ı Muhammedî okununca gideceğim, Allah Rasûlü (s.a.v.)’in arkasında namaz kılacağım. Hizmetime mukabil tek şartım bu!”

Nihayet bu şartı kabul eden birine satıldı. Köle, beyan ettiği üzere, hizmette kusur etmiyordu ve namaz vakitlerinde de mutlaka Mescid-i Nebî’de Hazret-i Peygamber’in ardında saf tutuyordu. Fahr-i Kâinât Efendimiz (s.a.v.) ile bu namaz ve Peygamber âşığı hizmetkâr arasında muhabbetle dolu öyle bir cereyan hattı meydana gelmişti ki Rasûlullah Efendimiz, mescide her gelişinde gönlüyle ve gözleriyle onu arıyordu. Aralarında sanki bambaşka bir cezb ve incizab hâli vardı. Bir gün onu göremeyince, sahibine, kölenin koştuğu şarta riâyet edip etmediğini de takip etmek için sordu:

“Kölen nerede efendi?”

“Yâ Rasûlallah, o hasta.”

Bunun üzerine Peygamber Efendimiz; “Haydi, hep birlikte o köleyi ziyarete gideceğiz.” buyurdu.

Böyle bir şey, o zamana kadar görülmuş değildi. O devrin, hele ki Cahiliye insanlarına göre bir köle alt tabakanın da alt tabakasıydı. Neredeyse diğer mahlûkattan farklı görülmezdi. Mü’minlerin kardeş olmasını, aralarında takvadan başka bir üstünlük kalmamasını hedefleyen Hazret-i Peygamber (s.a.v.), bu maneviyatlı köleye büyük bir iltifat ve alâka göstermekteydi.

“O devrin, hele ki Cahiliye insanlarına göre bir köle alt tabakanın da alt tabakasıydı. Neredeyse diğer mahlûkattan farklı görülmezdi.”

O bahtiyar kul, Peygamber Efendimiz’in ziyaretinden bir müddet sonra yine bir gün mescide gelemedi. Onu Ravza’da göremeyen Hazret-i Peygamber yine, onu sahibine sordu;

“Efendi, kölen nerede?”

Adamcağız üzüntüyle; “Yâ Rasûlallah, sekerât-ı mevt hâlinde... Öldü ölecek...” diye cevap verdi.

Bunun üzerine Peygamber Efendimiz bu defa da; “Haydi, hep birlikte yine kölenin yanına gideceğiz.” buyurdu.

Yine ashâb-ı kirâmı topladı, kölenin yanına gittiler. Peygamber Efendimiz, kölenin yanından ayrılmadı. Köle rûhunu teslim etti, yine yanından ayrılmadı. Defnedilene kadar yanında durdu. Bu hâdise karşısında muhâcirîn-i kiram dedi ki; “Biz bu kadar iltifat görmedik.”

Ensâr-ı kiram da aynı şekilde; “Biz de bu kadar iltifat görmedik.” dedi.

O zaman Hucurât Suresi’nin 13. âyet-i kerîmesi nâzil oldu; “*..Muhakkak ki Allah katında en değerli olanınız, takva bakımından en üstün olanınız, yani O’ndan en çok korkanınızdır...*”

O mübarek köleyi bu mazhariyete nâil eyleyen, Peygamber Efendimiz’e muhabbeti ve cemaatle namaza olan iştiağıydı.

ŞEHİRDEN ŞİİRE: İSTANBUL

▶ H. İKLİL ABBASOĞLU

“Edebiyatımızda İstanbul’un bunca farklı yüzle temsil edilmesi tesadüf değildir. Çünkü İstanbul, yalnızca bir dekor değildir metinlerde; o bir karakterdir, bir anlatıcı, bazen de başlı başına bir kahramandır.”

Nice şaire esin kaynağı olmuş şehir... İstanbul... Ne yalnızca bir mekândır o, ne de geçmişe hapsolmuş bir zaman kırıntısı. İstanbul, katman katman bir hafıza, çağları aşan bir ruh, insanın hem yüreğinde hem dilinde yankı bulan bir şarkı gibidir. Her bakışta başka bir yüzünü gösterir, her adımda başka bir sır fısıldar. Bazen bir martının çığlığında dile gelir, bazen bir cami minaresinin gölgesinde, bazen de akşamüstü boğazdan esen rüzgârın serinliğinde kendini hatırlatır.

Üç büyük imparatorluğa başkentlik etmiş yegâne şehir olan İstanbul, tarih boyunca türlü adlarla anılmıştır: Byzantion, Konstantinopolis, Dersaadet, Asitane, Makarr-ı Saltanat... Her bir isim, kendi çağının ruhunu taşır içinde. Ancak fethin ardından, şehrin adında değil, ruhunda bir dönüşüm başlar. Osmanlı, ad koyma telaşına düşmez. Zira şehri anlamının yolu, onu yeniden isimlendirmekten değil; onu sevmekten, ona dokunmaktan geçer.

Hacı Bayram Veli ile başlayan bu yeni dönem, İstanbul'un yalnız taşını toprağını değil, gönlünü de dönüştürür. Yüreklere sükûnete erdiren sözlerle, adaletle, tevazuyla... Hristiyan ahalinin kalpleri yavaş yavaş İslam nuruyla dolarken halk arasında "İslâmbol" adı yaygınlık kazanır. Sultan III. Mustafa'nın hatt-ı hümayunlarında "İslâmbol" ifadesini tercih etmesi, bu ruhani dönüşümün bir göstergesidir. Zamanla bu ad, ağızdan ağıza İstanbul'a evrilir. Ne tesadüf ne zorlama... Kalbin lisanıdır bu değişim.

İstanbul, bir şair için yalnızca ilham değil, çoğu zaman bizzat şiirin kendisidir. Ahmet Hamdi Tanpınar'ın ifadesiyle "bir içtimai rüyalar manzumesi" olan bu şehir, görünenin

"İstanbul Divan edebiyatında, bazen seher vakti gibi ferahlatıcı, bazen de hasretle yoğrulmuş bir gazel gibi hüznüldür."

ötesinde, hayal edilenle var olur. Geçmişle geleceğin ince çizgisinde salınan zarif bir sarkaç gibidir İstanbul: Ne tamamen mazidir ne de tümüyle an.

Divan edebiyatında ise İstanbul, bazen seher vakti gibi ferahlatıcı, bazen de hasretle yoğrulmuş bir gazel gibi hüznüldür. Nedim, şehrin güzelliğini överken yalnızca bir mekânı değil, bir devrin zarafet anlayışını da resmeder:

*Bu şehir-i Sitanbul ki bî-misl ü bahâdır
Bir sengine yek-pâre Acem mülkü fedâdır.*

Ona göre, İstanbul'un bir tek taşı uğruna koca diyarlar gözden çıkarılabilir. Lâle Devri'nin ihtişamı, zarafeti, yaşam sevinci işte bu beyitte billurlaştır. Edebiyatımızda İstanbul'un bunca farklı yüzle temsil edilmesi tesadüf değildir. Çünkü İstanbul, yalnızca bir dekor değildir metinlerde; o bir karakterdir, bir anlatıcı, bazen de başlı başına bir kahramandır. Romanlarda bir fondan öteye geçer, hikâyenin nabzını tutar, şiirlerde iç sese dönüşür. Her zaman vardır, her zaman belirleyicidir.

Bu yüzden İstanbul'u yazmak, onu betimlemekten ziyade onu işitmekle, ona kulak vermekle mümkündür. Çünkü bu şehir anlatılmaz; bu şehir duyulur, yaşanır, hissedilir. Her sokağı bir mısradır, her rüzgârı bir cümle, her vapur sesi bir nida... Onu anlamak, biraz geçmişe dokunmak, biraz hayal kurmak ve en çok da edebiyatla yoldaş olmaktır.

İSTANBUL'U ANLAMAK

▶ Nilüfer Zontul AKTAŞ

“İstanbul’u anlamak, onu hem sevip hem de ona kızabilmektir. Yağmurlu bir günde çamurlu kaldırımlarına inatla basmak, ama ardından güneş açınca erguvanların kokusuyla büyülenmek gibidir.”

Yaza rayiha katan esinti
Geceye gün damıtan yıldızlar..
Bir İstanbul muştusu verir gözlerim fe-
tîh arifesi...

İstanbul'u anlamak, bir şehri değil, bir efsaneyi çözmeye çalışmaktır. Marmara ile Karadeniz arasında uzanan bu büyüleyici kent, yalnızca iki kıta arasında bir köprü değil, aynı zamanda zamanın ve mekânın da ötesinde bir geçittir. İstanbul, her köşesinde bir hikâye saklayan bir kitap gibidir; sayfaları dalgalı denizler, sokakları tarih kokan bir şiiirdir.

İstanbul'u anlamak için önce Boğaz'ın serin rüzgârında durup derin bir nefes almak gerekir. Bu nefes, yalnızca şehrin havasını değil, onun binlerce yıllık geçmişini de içine çeker. Bizans'tan Osmanlı'ya, Roma'dan Cumhuriyet'e, her dönem kendi izini bırakmıştır bu topraklarda. Surlarla çevrili eski şehir, minarelerin gökyüzüne yükseldiği silüet, taş sokaklardan yankılanan çocuk sesleri; hepsi, geçmişle bugünün el ele tutuştukları bir sahne gibidir.

Bu şehri anlamak, Galata Kulesi'nden Haliç'e bakmaktır; köprüden geçen insan selinde hem yorgunluğu hem umudu görmek demektir. Sabahın ilk ışıklarında vapurla karşıya geçerken martıların çığlıklarına kulak vermek ya da Balat'ın renkli sokaklarında bir fincan çay içmektir İstanbul'u anlamak.

Ama İstanbul'u anlamak sadece tarihi ya da manzarayı görmekle bitmez. Onun karmaşasında bir düzen, kaosunda bir ahenk vardır. Trafikinde sabır, meydanlarında hareket, gece ışıklarında bir düşünce gizlidir. İnsanları, bu şehrin asıl ruhudur. Farklılıklarıyla bir arada yaşayan, her zorluğa rağmen gülümsemeyi bilen insanlar. İstanbul'u anlamak, onu hem sevip hem de ona kızabilmektir. Yağmurlu bir günde çamurlu kaldırımlarına inatla basmak, ama ardından güneş açınca erguvanların kokusuyla büyülenmek gibidir.

“Sabahın ilk ışıklarında vapurla karşıya geçerken martıların çığlıklarına kulak vermek ya da Balat'ın renkli sokaklarında bir fincan çay içmektir İstanbul'u anlamak.”

Bu şehir bir aynadır aslında; içine baktığınızda biraz da kendinizi görürsünüz. İstanbul'u anlamak demek, geçmişle gelecek arasındaki köprüyü görmek, her zaman ayakta kalmayı başaran bir ruhu hissetmek demektir.

Çünkü İstanbul, sadece bir şehir değil, yaşayan bir efsanedir.

Ey İstanbul, kalbî ve hasbî bir bağ ile bağlıyız sana...

İSTANBUL'DA BİR SULTAN

İstanbul altın şehir, ayırırım dünyadan,
Bir İstanbul beklerim Fatih'in zamanından.

Ol İstanbul şehri ki bağrında neler yatar,
Ebu Eyyûp Ensarî halkın nabzını tutar.

On dört kez kuşatıldı Müslüman seferiyle,
İstanbul başka güzel kutlu erenleriyle.

Akşemsettin bulmuştur, Eyyûbe'l-Ensarî'yi,
Muhammed'in aşkına onda bulduk sevgiyi.

Ol sultandır, Rasûl'ü alıp misafir eden,
Odur İslam aşkına aşkla sefere giden.

Konstantiniye fethi yakıştı Osmanlı'ya,
Böyle kahraman millet yayıldı üç kıtaya.

Zamanı sorguladım minareden, kubbeden,
Şehrin seyrine daldım nadide bir tepeden.

Bir sevdadır İstanbul insanlığın gözünde,
İstanbul İstanbul'dur bu toprağın özünde.

Rabia BARIŞ

FETİH RUHU

Asırlardır beklersin bir Fatih gelsin diye
Çağı değiştirip de bize etsin hediye
Hiç bekleme gelmezki ne beklersin sen niye?

Her yiğit bir Fatih tir başka başka biçimde
Fatih sensin kardeřim o ruh senin içinde

Surda dimdik duran da, serden geçen de sensin
Bir çağı kapatıp da çağı açan da sensin
řehadet řerbetini aşkla içen de sensin

Belki böyle görünmez olay senin açında
Fatih sensin kardeřim o ruh senin içinde

şimdi savaş yok diye gaflete dalma sakın
Yarın nereden gelir, hiç bilinmez, bir akın
Zulümden inler dünya, görünen; harp çok yakın

Sen bunları yaparken yaşın bilmem kaçında
Fatih sensin kardeřim o ruh senin içinde

Artık zaman değişti herkes bilgi çağında
Oturduęun yerde bak hain var mı dağında
Her şey ve her bilgi de olsun senin açında

Fatih bunları yapmış hem de senin yaşında
Fatih sensin kardeřim o ruh senin içinde

Hulusi TATAR

MAĞARADA KALAN ÜÇ KİŞİ

▶ Ayşe Göl PINAR

Abdullah b. Ömer (r.a.), Rasûlullah (s.a.v.)'i şöyle buyururken işittim demiştir:

Sizden öncekilerden üç kişi yola çıkmıştı. Nihayet, geceleme için bir mağaraya sığınıp içerisine girdiler. Derken dağdan bir kaya yuvarlanarak mağarayı üzerlerine kapattı. Bunun üzerine, “Şu bilene ki amellerinizin salih olanıyla Yüce Allah’a dua etmenizden başka bir şey sizi bu kayadan kurtaramaz.” dediler.

Onlardan birisi; “Ey Allah’ım, yaşları ilerlemiş ihtiyar anne ve babam vardı. Akşam içecekleri sütü onlardan önce ne aileme ne de hizmetçilerime içerirdim. Bir gün ağaç aramak için gitmem beni onlardan uzaklaştırdı bu yüzden onlar uyuyunca dönüp gelebildim, hemen onların akşam sütünü sağıp geldim ama anne ve babamı uyuyor buldum. Bu arada kendilerini uyandırmak istemediğim gibi kendilerinden önce de aileme ve hizmetçilerime akşam sütü içirmeyi istemedim. Bu yüzden iki elimde süt kabı, şafak sökene değin onların uyanmasını bekledim durdum. Sonunda çocuklar ayaklarımın dibinde çağırışlarken şafak söktü, nihayet uyandılar da sütlerini içtiler.

Allah’ım, eğer bunu Senin rızanı elde etmek için yapmış isem şu kaya yüzünden içinde bulunduğumuz sıkıntıyı bizden gider.” dedi. Bunun üzerine kaya dışarıya çıkmaya müsait olmayacak kadar açıldı.

Bir diğeri de; “Ey Allah’ım, amcamın bir kızı vardı ve onu çok seviyordum. Kendisini bana teslim etmesini istedim fakat kabul etmedi. Sonunda kıtlık yılları geldi bu yüzden bana geldi, ben de ona, benimle kendisi arasındaki engeli kaldırması şartıyla yüz yirmi dinar verdim. O da söylenileni yaptı ve (nikâh kastederek) bana; ‘Allah’tan kork! Allah’ın hukuku dışında bir şey yapma.’ dedi.

Onu çok sevdiğim halde bu yüzden onu bırakıp ayrıldım, verdiğim altınları da kendisine bıraktım. Allah’ım, eğer bunu Senin rızanı elde etmek için yapmış isem şu kaya yüzünden içinde bulunduğumuz sıkıntıyı bizden gider.” dedi. Bunun üzerine kaya açıldı fakat mağaradan hâlâ dışarı çıkamıyorlardı.

Üçüncüsü de; “Ey Allah’ım, ben birçok işçi çalıştırdım, ücretini bırakıp giden bir adam dışında ücretlerini de kendilerine vermişim. Ücretini bırakan adamın parasını sermaye olarak çalıştırdım, neticede bu paradan bir hayli mal çoğaldı. Bir süre sonra adam çıkageldi ve ‘Ey Allah’ın kulu, ücretimi bana öde.’ dedi, ben de kendisine; ‘Şu gördüğün deve, sığır, koyun ve hizmetçi köle nev’inden hepsi senindir.’ dedim, o da ‘Ey Allah’ın kulu, benimle dalga geçme.’ dedi, ben de ‘Ben seninle dalga geçmiyorum.’ dedim. O da malları aldı, sürüp götürdü; geriye hiçbir şey bırakmadı.

Allah’ım, eğer bunu Senin rızanı elde etmek için yapmış isem içinde bulunduğumuz sıkıntıyı bizden gider.” dedi. Bunun üzerine kaya açıldı, hemen oradan yürüyüp çıktılar.

GÖNÜLLERDE BAŞLAYAN FÜTUHAT

► Emine Büşra YÜKSEL

“Gönül kazanmak; gönül dili ile konuşarak, ortak duygu, düşünce ve değerleri paylaşarak yapılır. Gönüle sevgi ve merhamet kapısından girilir, gönülde iyi niyet ve dostluk ikram edilir; orada, samimi ve yoldaş olanlar barınabilirler.”

Gönül/kalp imanın ve sevginin mahallidir. Gönüllere sevgi, şefkat ve merhametle girilir. Yeni bir teklifle, iş ve durum değişikliği ile karşılaşan insanın önce ikna edilmesi gerekir. Akıl, ikna olmadan önce kalbine de danışır. Dumura uğramamış bir kalp/vicdan insana doğru ve güzel olanı telkin eder.

İslâm dini, insanların hem aklına hem de gönlüne hitap eder. Davette, gönül dilini kullanır. İslâm'ın mesajı gönüllere hitap eder zira imanın mahalli kalptir. İnsanlar, imanını dili ile ikrar eder, kalp ile de tasdik ettikten sonra İslâm'a girmiş olurlar. Müslümanlığın ve dindarlığın kalite seviyesinin oluştuğu yer de kalptir. Amellerin fazileti de kalpte verilen kararlara ve niyetlere göre oluşur. Bu sebeple Peygamberimiz (s.a.v.), "Ameller niyetlere göredir." buyurmuştur.

Peygamberimiz, *"Ben rahmet peygamberiyim ve ben savaş peygamberiyim, ben kılıçla gönderildim."* buyurmuştur. Onun rahmet peygamberi oluşu, insanların kurtuluşu için çalışmasını; savaş peygamberi olması ve kılıcı ise ıslahı mümkün olmayan kötülükleri kılıç zoruyla ortadan kaldırmasını ifade eder. Peygamberimiz'in davet metoduna bakıldığında O'nun gönül dilini kullandığı, fütuhata gönüllerden başladığı görülecektir.

İnsanlar devlet otoritesiyle bir yere kadar kontrol edilebilirler fakat insanların gönlüne sadece Allah hükmedebilir. Gönülde neler olup bittiğini, nelerin hissedildiğini sadece gönül sahibi açıklarsa öğrenebiliriz. Fakat âgâh olanlar, hâlden anlayanlar, empati duygusu gelişmiş olanlar iletişime geçtiği insanların gönlüne dokunarak gönülleri kazanabilir. Gönül kazanmak, birinin suyuna giderek, onun hoşuna gidecek şekilde hareket ederek beğeni kazanmak değildir.

"Peygamberimiz'in davet metoduna bakıldığında O'nun gönül dilini kullandığı, fütuhata gönüllerden başladığı görülecektir."

Böyle yapmak, insanın kişiliğinden ödün vermesi anlamına gelir. Gönül kazanmak; gönül dili ile konuşarak, ortak duygu, düşünce ve değerleri paylaşarak yapılır. Gönüle sevgi ve merhamet kapısından girilir, gönülde iyi niyet ve dostluk ikram edilir; orada, samimi ve yoldaş olanlar barınabilirler.

Gönül almak, gönül yapmak ya da gönüllerde yer almak için muhataba samimiyetle yaklaşmak, güler yüzle bakmak, yapıcı bir üslupla ve pozitif duygularla konuşmak gerekir. Akıl bildiğini unuttur fakat gönül sevdiğini unutmaz. Güler yüzü, tatlı dili ve örnek yaşantısı ile insanlara rol model olan tasavvuf erbabı gittikleri her yerde baş tacı edilmişler, saygı ve hürmet görmüşler ve örnek alınan insanlar olmuşlardır. Özellikle Türkler arasında Orta Asya'da ve Anadolu'da İslâm dini, tasavvuf erbabı gönül insanı alperenlerin adanmışlık ruhu ile yaşamaları sayesinde hızla yayılmıştır. İslâm dininin muhatabı insan olduğundan tebliğde insanı kalıcı olarak kazanacak yöntemler uygulanmalıdır.

Miladi 1200'lü yıllarda büyük askerî güçle gittikleri her yeri talan eden Moğollar'ın şimdi esamisi bile okunmamaktadır. Kalıcı hiçbir eserleri de mevcut değildir. Müslümanlar ise daha az bir güçle gittikleri yerlere adaleti ve merhameti götürmüşler, gönüller kazanmışlar ve Allah'ın izni ile başarılı olmuşlardır. Dünyada en fazla Müslüman nüfusun yaşadığı (230 milyondan fazla) bir ülke olan Endonazyaya İslâm dini

1200'lü yıllarda sûfi tüccarlar tarafından götürülmüştür. Onların samimi çalışmaları sayesinde İslâm dini Uzak Doğu'da hızla yayılmıştır.

Bir ordunun bir yeri silah zoru ile zapt etmesine "işgal", bir ordunun rakip orduyu savaş meydanında yenmesine "zafer", zaptedilen yöre halkının galip orduya gönüllü olarak katılmasına ise "fetih" denilir. İslâm tarihinde düzenlenen seferlerde -mümkün olması halinde- fetih daima Müslüman komutanların önceliği olmuştur. Peygamberimiz (s.a.v.) emin belde Mekke'de kan dönülmesini istemediği için şehrin fetih yoluyla müşriklerden arındırılmasını planlamış ve bunda da -Allah'ın yardımı ile- muvaffak olmuştur. Fatih Sultan Mehmed'in İstanbul'u alması da tarihte "fetih" olarak nitelendirilmiştir. Çünkü İstanbul'un alınmasından sonra kendi yönetimlerinin baskıcı uygulamalarından usanan Bizans halkı, "İstanbul'da kardinal kavuğu görmektense Müslüman sarığı görmeyi tercih ederiz." demişlerdir. Anadolu'da farklı etnik yapıya mensup olan unsurlar, İslâm'ın

gönül coğrafyasına dâhil olmuşlar ve iman ortak paydasında birleşmişlerdir.

Kendilerinden olmayanlara ve amaçlarına hizmet etmeyenlere hiç değer vermeyen Siyonist İsrail devleti, ölmeye layık olarak gördüğü Filistinlileri öldürerek bölgede güven içinde yaşayacaklarını sanıyorlar. Yaklaşık yüzyıldır uyguladıkları soykırım politikalarıyla belki bir miktar askerî başarı sağlamış olabilirler fakat böyle devam etmeleri halinde evlerinde dahi güven ve huzur içinde oturmaları mümkün olmayacaktır. Zira onlar sürekli kin ve nefret tohumu ekmekte, bölgeyi kan gölüne çevirmektedirler. Günün birinde akıttıkları kanda boğulmaları hiç de sürpriz olmayacaktır.

Gönül yıkarak elde edilecek hiçbir başarı yoktur. Gönüllerin fütuhata ile aşılmayacak zorluk da yoktur. Büyük fetihler, adanmış ruhlu gönül erlerinin azim ve sebatıyla kazanılmıştır; bundan sonra da -eğer yeni fetihler bekleniyorsa- bu fetih ruhuna sahip gönül erlerinin organize çalışmasıyla mümkün olacaktır.

SEVDİĞİM

Âşıkâ İstanbul'u gurbet ettin sevdiğim
Gül yüzüne dâimâ hasret ettin sevdiğim

Değmedi müjgân oku sîneme âh doyunca
Neden bunca uzağa hicret ettin sevdiğim

Hayâlinin visâli kandırmaz yanan gönlü
Verdiğin bu ilhâma hayret ettin sevdiğim

Zülfünü mehtâb ile yıldızlar mı tarar âh
Aceb bir rakîbe mi niyyet ettin sevdiğim

Derûnunda kaynayan zerre alev yok mudur
Gidişinle nisyânı hüccet ettin sevdiğim

İsterim bâd-ı sabâ aşkına alev versin
De ki kalbde aşkını ziyânet ettin sevdiğim

Kâfî'ye azâbının azâbı pek azîmdir
Nefsinin hevâsına minnet ettin sevdiğim

Ekrem KAFTAN

NESİLLERİN RUHU

► Sait ÖZER

Kitabın adı: Nesillerin Ruhu

Yazar: Prof. Dr. Mehmet Kaplan

Yayınevi: Dergâh Yayınları

Yayın yeri ve yılı: İstanbul/2001

Sayfa sayısı: 231

Yaş aralığı: 14+

İşlenen konular: medeniyet, kültür, dil, sanat, edebiyat...

Maalesef yazmayı pek sevmiyoruz. Son çeyrek asırdır teknolojinin baş döndüren bir hızla ilerlemesi bu davranışımızı, söylemimizi daha da pekiştirdi. Oysa insan sözle anlatamadığı duygu ve düşüncelerini kalemle anlatma becerisine sahip olan bir varlıktır.

Yazmak denilince belki de hep olağanüstü yazıları kâğıda dökmek şeklinde bir algımız var. Belki de bundan dolayı yazmaktan uzak duruyoruz. İşte bugün üzerinde duracağımız kitap -böyle bir algımız varsa- bunu değiştirmemize yardımcı olacaktır. Kitabın ön sözünde, merhum Mehmet Kaplan Hoca (d. 1915 - ö. 1986) Fransız filozof Alain'in (d. 1868 - ö. 1951) "yazarak düşünürüm" tavsiyesini kendisine rehber edindiğini, gençliğinden beri bu düşünme metodunu benimsediğini söylüyor. Üzerinde söz söyleme ihtiyacı duyduğu meseleleri aradan zaman geçtikten sonra tekrar ele alma durumu söz konusu olduğunda önceki yazdıklarına hiç bakmadan yeniden yazdığını vurgulayarak bizlere de yazma konusunda ipuçları veriyor. Nesillerin Ruhü adlı çalışma, Kaplan Hoca'nın bu tür yazılarının bir araya getirildiği bir kitap.

Nesillerin Ruhü, geniş bir yelpazede kırk beş yazının bir araya getirilmesiyle oluşturulmuş. Bu yazılar deneme, makale formunda ve hocanın akıcı üslûbuyla kaleme alınmış. Yazıların muhtevası, içeriği; kültür, sanat, edebiyat, dil, yakın ve uzak tarih vs. şeklinde. Kaplan Hoca, bu konular üzerine kafa yormuş, tespitlerde bulunmuş ve bunları kim bilir belki de defalarca kaleme almış.

Yazıların başlıkları da ilgi çekici. Her bir yazının başlığı aynı zamanda bir kitap adı olabilecek şekilde konulmuş. İlim ve Din, Dil Davası, Anadolu'nun Kuvvetleri, Milliyetçilik ve İlim, Sanat ve Siyaset, Yunus Emre ve Bugünün Meseleleri bunlardan bazıları. Me-

"Türkiye'nin en mühim kültür davası, hiç şüphesiz, dil davasıdır. O, bütün davaların başında gelir. Onu halletmedikçe kültürle alâkalı diğer meseleleri halletmeye imkân yoktur."

sela, Mehmet Kaplan bunlardan Dil Davası başlığı altındaki yazıya şu şekilde başlamış ve şu tespitlerde bulunmuş: "Türkiye'nin en mühim kültür davası, hiç şüphesiz, dil davasıdır. O, bütün davaların başında gelir. Onu halletmedikçe kültürle alâkalı diğer meseleleri halletmeye imkân yoktur. Çünkü düşünce ve duyguları nesilden nesile, insandan insana nakletme vasıtası olan dil, her türlü kültür faaliyetlerinin temelini teşkil eder. İnsanoğlu dil vasıtasıyla, dile dayanarak düşünür; dil vasıtasıyla bilgi edinir; millî ve içtimaî tesanüt dil ile olur." Bu girişin ardından hoca, dili bozulan milletlerin mâzî ile alakalarının kalmayacağına; ülkemizde -maalesef- kötü niyetli insanların olumsuz yayın ve propagandaları ile dilimizin âdeta bir dil anarşisi içine düştüğüne dolayısıyla gençlerimizin yazılan ve kitap ve makaleleri anlamadığına; yabancı kelime düşmanlığının liseyi bitiren gençler üzerinde çok büyük olumsuz tesirleri olduğuna; yazılan ve konuşulanları anlamadan ilim ve kültür sahasında başarı kazanamayacağımıza değindikten sonra bu konuda neler yapılabileceğini de dört madde halinde ortaya koyuyor.

Mehmet Kaplan'ın vefatından bugüne yaklaşık yarım asır geçmiştir. Kitaptaki yazıların geçmişi ise çok daha eski ancak üzerinde durulan konular bugün de güncelliğini koruyor, muhtemelen bundan sonra da koruyacak. Nesillerin Ruhü Kaplan Hoca'nın gözüyle bir medeniyet ve kültür okuması serüveni. İstifade edeceğimiz düşüncesiyle...

RAVZA-I MURAD'DA BİR GÜL-İ MUHAMMED

▶ Raziye SAĞLAM

“Annesi Hüma Hatun, Fatih Sultan Mehmed'in gerek ahlak gerekse iman açısından sağlam bir kişiliğe sahip bir insan olarak yetişmesinde büyük çaba harcar.”

İçinde bulunduğumuz ayda, 29 Mayıs 1453, İstanbul'un fethini kutluyoruz. İstanbul'un fethi, son zamanlarda bazı çevrelerce basitleştirilmeye çalışılsa da insanlık tarihindeki en önemli olaylardan biridir. Burada, sonuçlarını saymaya kalksak zaten kısıtlı yerimize çok az bir bölümünü bile sığdıramayız. İstanbul'u fethederken yaşı küçük ama gerek imanı gerek mükemmel mühendislik ve diğer alanlardaki ilmi ve en önemlisi devlet yönetimindeki başarısıyla Sultan Mehmed, tarihin en önemli aktörlerinden biridir. Bütün padişahlarımızın daha küçük bir çocukken görmeye başladıkları eğitim, yabana atılacak cinsten değildir. Bunların yanı sıra, örnek aldığı babası çok başarılı bir padişah ve ilim sahibi, derviş meşrepli, müstesna bir insandı. Fatih Sultan Mehmed'in annesi Hüma Hatun da bütün padişah anneleri gibi çok iyi eğitim görmüş, imanlı ve devlet yönetiminde etkin bir karakterdi. Bilindiği gibi, Hacı Bayram-ı Veli Hazretleri (k.s.) Edirne sarayında II. Murad'la görüşürken içeriye Sultan Mehmed'in beşiği getirilir. Hacı Bayram-ı Veli, o anda Fetih Suresi'ni okumaya başlar ve sonrasında II. Murad'a dönerek, Mehmed doğduğunda söylediği cümleyi tekrar etmesini ister. II. Murad şaşırır da karşısında kalp gözü açık gerçek bir veli olduğunu bildiğinden saygıyla tekrar eder: "Ravza-i Murad'da bir gül-i Muhammedi açtı."

Hacı Bayram-ı Veli, sonrasında, tarihe mal olmuş o konuşmasını yapar:

- Sultanım! Siz ve dedeniz Yıldırım Bayezid Han, Konstantinopolis'i fethetmek için çok gayret ettiniz lakin henüz vakti gelmemiştir. Fethi ne siz ne de biz görürüz. Ancak beşikteki bu sabiye nasip olacaktır, der.

Hüma Hatun ve padişah II. Murad, bu söz üzerine Şehzade Mehmed'in yetiştirilmesinde daha bir ihtimam gösterirler. Özellikle II.

Murad, daha çocuk denecek yaşlarda, çok önemli hocalarının nezaretinde devlette önemli vazifeler vererek onu iyi bir devlet adamı olarak yetiştirir. Annesi Hüma Hatun da gerek ahlak gerekse iman açısından sağlam bir kişiliğe sahip bir insan olarak yetişmesinde büyük çaba harcar. Fatih Sultan Mehmed, zaten, yaratılış itibarıyla çok özel bir insandır ve anne ve babasının da gayretleriyle her yönüyle mükemmel bir cihan padişahı olmuştur.

Çocuklarımızı ne istediğini bilen, sağlam karakterli bireyler olarak yetiştirirken II. Murad ve Hüma Hatun gibi, tarihimizden örnek alacağımız birçok değerli insan vardır. Ancak önce bunları bizim araştırıp öğrenmemiz gerekiyor.

V. MURAD'IN HIRSLI KIZI HATİCE SULTAN

 Bengisu HAYAT

“Hatice Sultan, neşeli, güzel ve şık bir hanım sultan olmasının yanında hırslı, asabi, fikirli ve mağrur bir kadındır.”

Sultan V. Murad'ın, henüz şehzade iken, eşi Şayan Kadınefendi'den doğan büyük kızıdır. Doğum tarihi 5 Nisan 1870'tir. Hatice Sultan, babasının padişah olduğu 1876 yılında, 6 yaşındaydı. 93 gün de olsa o mesut günleri idrak edebilecek bir çağda bulunuyordu. Fakat babasının tahttan inmek zorunda kalmasıyla, bu saadetli günler kısa sürmüştür. Aile fertleriyle beraber Çırağan Sarayı'na yerleşmiştir. Babası, diğer kızları gibi Hatice Sultan'ın da eğitimine itina göstermiştir. İmkânlar çerçevesinde hususi dersler aldırarak iyi bir tahsilden geçmesini sağlamıştır. Hatice Sultan'ın evlenmesi, kardeşi Fehime Sultan'da da olduğu üzere gecikmiştir. Çünkü üst üste yaşanan büyük hadiseler ve padişah değişimleri, bu sürecin uzamasına sebep olmuştur. Sultan II. Abdülhamid, 1876'da tahtın kesin sahibi olunca ancak izdivaçları başlatabilmiştir. Hatice Sultan, kız kardeşi Fehime Sultan'la birlikte Yıldız Sarayı'na alınmış ve evlilik hazırlıklarına başlanmıştır. Abdülhamid Han, kendi kızları için yaptırdığı çeyizlerden onlar için de hazırlamıştır. Esasen, Sultan Abdülhamid Hatice Sultan'ı sever, yeğenleri arasında ona ayrı bir alaka beslerdi. Onu Enderun'da sorgu işleriyle uğraşan Ali Vasıf Bey ile 12 Eylül 1901'de, kız kardeşi Fehime ile aynı anda Yıldız Sarayı'nda evlendirmiştir.

Neşeli, güzel ve şık bir hanım sultan olmasının yanında hırslı, asabi, sabit fikirli ve mağrur bir kadın da olan Hatice Sultan, kocasının mağfur bir aileden olmaması ve yüksek mevkilerde bulunmaması sebebiyle, bu evliliği tahkir edici bulur ve gurur meselesi yapar. Amcası Sultan Abdülhamid'e karşı duyduğu tepkiyi, kızı Naime Sultan'ın eşi Gazi Osman Paşa'nın oğlu Kemaleddin Paşa'ya ilgi göstererek dışa vurur. Oturduğu saray, Naime Sultan'ın Ortaköy'deki sarayına bitişik olduğundan Kemaleddin Paşa'ya sık sık mektup göndererek yakınlaşmaya çalışır. Nihayet yazdığı mektupların Sultan

Abdülhamid'in eline geçmesiyle âdetâ kıyamet kopar. Vaziyete fevkalade celallenen Padişah, 1904 yılında Kemaleddin Paşa'yı kızından boşatır. Bununla da kalmaz, tüm rütbelerini alarak Bursa'ya sürer. Yaşanan gelişmeler, Hatice Sultan'ın itibar kaybetmesine ve saray çevresinde kınanıp istenmeyen kadın ilan edilmesine yol açar. Hatice Sultan bunun üzerine sarayına kapanır ve uzun zaman kimseyle görüşmez. Vasıf Paşa ile izdivacı da göstermelik bir hâl alır. 1908'de II. Meşrutiyet'in ilan edilmesiyle Kemaleddin Paşa'nın sürgün hayatı biter ve rütbeleri iade edilir. İstanbul'a dönen paşa, Hatice Sultan'a evlenme teklifinde bulunursa da reddedilir. Bu arada Hatice Sultan da kocasından boşanır. 1 Mayıs 1909'da kendisinden bir yaş küçük olan Hicaz Defterdarı Hayri Bey'in oğlu dışişleri kâtabi Rauf Rey'le tanışır ve ikinci evliliğini gerçekleştirir. Birinci Dünya Savaşı sırasında Rauf Bey'den de boşanır. Bu evlilikten Hayri isminde bir oğlu ve Selam isminde bir kızı dünyaya gelir.

Halifeliğin kaldırılmasından sonra yurt dışına sürgün edilen tüm hanedan ailesi gibi Hatice Sultan'ın da gurbet hayatı başlar. Kızı Selma ve oğlu Hayri ile beraber Beyrut'a gider. Bir müddet Rauf Bey'den gelen nafakayla geçimini sağlar. Fakat Rauf Bey'in işinden atılmasıyla o da kesilir ve Hatice Sultan çok sıkıntılı günler yaşar. 1937'de evlendirdiği kızı Selma'nın Hindistanlı kocası Kutvâre Newâbı Seyyid Hüseyin Sâcid'in bağladığı ve İngiliz makamlarının izniyle ödenen 10 sterlin maaşla geçinmeye çalışır. Hatice Sultan, yaşadığı onca ıstıraba daha fazla tahammül edemez ve aynen kız kardeşi Fehime Sultan gibi, 13 Mart 1938'de yoksulluk ve yalnızlık içerisinde dar-ı bekaya irtihal eder. Mezarı, Şam'daki Süleymaniye Camii haziresindedir. Hayat hikâyesi, Selma Sultan'dan olma torunu Kenize Murad'ın "Saraydan Sürgüne" adlı kitabında konu edilmiştir.

ANNE EĞİTİR, BABA GÜVEN VERİRDİ, HARAM YEDİRMEYE ÇALIŞIRLARDI

▶ M. Emin KARABACAK

“Anne babaların iş yoğunluğundan dolayı çocuklara gereken zamanı ayıramaması, çocukların da sanal âleme takılması ‘Çocuğumu eller mi eğitiyor?’ sorusunu akla getiriyor.”

İnsanoğlunun alın teri ile yani helal lokma ile kendisinin ve çocuklarının geçimini sağlaması önemlidir. Sa'd b. Muaz el-En-sârî Tebük Seferi'nden dönen Allah Rasûlü'nü Medine dışında karşıladı.

Allah Rasûlü de onunla tokalaştı ve nasır bağlamış ellerini görünce "Ellerinin neden böyle olduğunu sordu?" O da "Bunlar kürek ve çapa izidir. Bunlarla ailemin nafakasını sağlıyorum." deyince Allah Rasûlü şöyle buyurdu: "Bunlar, cehennem ateşinin temas etmeyeceği ellerdir."

Eskiden hanımlar eşlerine, haram lokma getirmemesi için her sabah; "Aman bey; bize haram lokma yedirme, biz açlığa dayanırız fakat cehennem ateşine dayanamayız!" derlerdi. Günümüzde ise bazıları gelsin de nereden gelirse gelsin, önemli olan gelmesi, diyerek yediklerine ve içtiklerine dikkat etmemektedirler.

Hatta yetişkin oğulları olan bazı kadınlar, "Ya Rab! Oğluma helal süt emmiş bir kısmet ver!" diye dua ederlerdi. Yaşım küçük olduğu için bu sözlerden bir şey anlamazdım. Hâlbuki şimdi anlıyorum ki helal sütle gıdalanmış yavrular Cenab-ı Hakk'ın izniyle diyanetli, hüsn-ü ahlak sahibi, dürüst insanlar oluyorlar.

Günümüzde bazı anne babaların alenen çalıp çırparak eve haram lokma getirmedikleri bir gerçektir. Ancak dolaylı yollardan getirebilmektedirler. Bu anne babalar, "Aldığım maaş ya da ücretin karşılığını hakkıyla verebiliyor muyum?" sorusunu aklının ucundan dahi geçirmemektedir.

Çocuk Eğitiminde Anne Babalar Yalnız Değillerdi

Eskiye baktığımız zaman çocuk eğitiminde sadece anne baba etkili değildi. Ailelerde anne baba kadar dede, büyükanne, çevre

"Kitap çocukların davranışlarını değiştirmek için değil kendi davranışlarını değiştirmek için okunmalıdır. Çünkü anne babalar öğrendiklerini davranışlarına yansıtıp uygun model oldukları takdirde değişim ve gelişim çocuklara da yansıtacaktır."

ve toplumsal değerler de çocuk eğitiminde kendini hissettiriyordu.

Günümüzde ise aileler çekirdek aile olunca anne babalar, çocukların temel ihtiyaçlarını karşılamada çok fazla zorlanmasalar da duygusal ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalmaktadırlar. Bunlara bir de annenin işte çalışması eklenince duygusal ihtiyaçların karşılanması daha da zorlaşacaktır.

Eskiden çocuklarda olumsuz bir davranış görüldüğü zaman çevredekiler de gereken müdahaleyi yapabilirlerdi ve bu müdahaleye anne babalar tepki vermedikleri gibi desteklerlerdi. Çünkü kötü arkadaş ve kötü çevrenin dönüp dolaşıp kendi çocuğunu bulacağını bilirlerdi.

Günümüzde ise bırakın çevreyi, çocuğa çocuğun öğretmenini dahi müdahale edememektedir. Ettiği takdirde veliler şikâyet için ya okul müdürüne ya da üst mercilere gitmektedirler.

TAŞ TAŞIMADIK... AMA YORULDUK

▶ Gülşen CANPOLAT

“İnsanların bizim aklımızdan geçenleri okumasını beklemek yerine, dile getirmeli; kırgınsak söylemeli, ihtiyaçlarımızı ifade etmeliyiz.”

Bazen kendimizi çok bitkin hissederiz.
Adım atacak hâlimiz kalmaz.

Sırtımızda, sanki günlerce taş taşı-
mışız gibi bir yorgunluk vardır.

Oysa dönüp baktığımızda, bu kadar yorul-
mamızı gerektirecek bir durum yoktur ortada.

Bu his, çoğu zaman teşhis edemediğimiz,
görünmeyen bir yorgunluktur.

Bedenimizden çok, ruhumuzda hissederiz.

Ve fark etmeden bu durum, aileye de sir-
ayet eder.

Evdeki enerji düşer, konuşmalar azalır; ger-
gin bir hava sarar dört bir yanı.

Çocuklar da bu atmosferden nasibini alır;
bazen tansiyon yükselir, bazen de sessizlik bü-
yür.

Cünün sonunda herkes, mutsuz bir şekilde
kendi içine çekilir.

Peki, nedir bu ağırlığın sebebi?

Neden bu kadar yorgun hissederiz?

Çoğu zaman içimizde biriktirdiğimiz, söy-
lenmemiş cümlelerdir sebep.

Karşılık bulmamış çabalar, görülmeyen
emekler, fark edilmemiş duygular...

Elbette aile içinde çoğu şeyi karşılık bekle-
meden yaparız. Ama bazen, içten bir teşekkür,
yorgunluğumuzun fark edilmesini, sessizce
söylenen bir "İyi ki varsın." cümlesini duymak
isteriz. İşte o zaman, beklediğimiz şey gelme-
diğinde bunu dile getirmek yerine, davranışla-
rımızla ima ederiz.

Umudumuz, karşımızdakinin hâlimizden
anlamasıdır.

"Bize yapılmasını istemediğimiz
şeyleri başkasına yapmamalı,
yapılmasını istediğimiz şeyleri de
önce biz göstermeliyiz. Bunları
yapabilmek için öncelikle ihtiyacımız
olan şey, güzel bir üslup ve samimi
tavırlardır."

Ama çoğu zaman bu imalar da işe yaramaz.

Anlaşılmadığımızı düşündükçe öfke patla-
maları yaşayabiliriz.

Sonra geri çekilir, içimize kapanırız.

Yorgunluğumuz katbekat artar.

Oysa Rabbimiz, yüce kitabımız Kur'an-ı
Kerim'de bulunan İnşirah Suresi 6. ayette şöyle
buyurur:

"Her zorlukla beraber bir kolaylık vardır."

Bu döngüyü kırmanın en güçlü yolu, açık
iletişimden geçer.

İnsanların bizim aklımızdan geçenleri oku-
masını beklemek yerine, dile getirmeli; kırıgın-
sak söylemeli, ihtiyaçlarımızı ifade etmeliyiz.

Ve bu durum elbette ki tek taraflı olmamalı.

Tıpkı bizim duyulmak istediğimiz gibi, biz
de karşımızdakini gerçekten duymalıyız.

Bize yapılmasını istemediğimiz şeyleri baş-
kasına yapmamalı, yapılmasını istediğimiz şey-
leri de önce biz göstermeliyiz.

Bunları yapabilmek için öncelikle ihtiyacı-
mız olan şey, güzel bir üslup ve samimi tavrı-
lardır.

Atalarımızın dediği gibi:

“Tatlı dil, yılanı deliğinden çıkarır.”

Çünkü doğru bir üslubun açamayacağı kapı neredeyse yoktur.

Empati ve iletişim, ruhun yorgunluğunu hafifletmenin en güzel yoludur.

Çünkü bazen kavga olmadan da yıpranır insan.

Her şey dışarıdan yolundaymış gibi görünse de içeride sessizce büyüyen bir huzursuzluk vardır.

Oysa bu yükü taşımak zorunda değiliz.

Konuşarak, anlayarak ve anlaşılmayı isteyerek bu görünmeyen yorgunluğu omuzlarımızdan indirebiliriz.

Konuşulmayan yorgunluklar, zamanla kırılganlığa, mesafeye, suskun evlere dönüşür.

Aile dediğimiz şey, yalnızca aynı çatı altında yaşamak değil; birbirinin yükünü fark edebilmektir.

Bazen omuza dokunmak, bazen sessizce bir bardak çay uzatmaktır.

İşte o zaman, her şey biraz daha yoluna girer.

EBÛ AKÎL (R.A.)

🎧 N. Nida DURAN

Hazreti Ebû Akîl'in önceki ismi, "Abdüluzza" idi. Sevgili Peygamberimiz, "Abdüluzza"yı "Abdurrahman" olarak değiştirdi. Hz. Ebû Akîl, Peygamberimiz'le birlikte bütün savaşlara katıldı.

İslâm'ın yayılması için Peygamberimiz bir konuşmasında sahabilerini Allah için sadaka vermeye teşvik etti. Sahabiler, sahip oldukları varlıklardan bir miktar getirmeye başladılar.

Hz. Abdurrahman bin Avf bütün sermayesi ve serveti olan 8000 dirhemin 4000 dirhemini Rasûlullah'a getirdi. Onun peşinden Âsım bin Adiyy de 100 vesak (yaklaşık 20 ton) hurma getirip teslim etti. Peygamberimiz, getirenlere duada bulundu.

Münafıklar, bu güzel davranışa bir kulp taktılar, "Bunların yaptığı, gösterişten başka bir şey değildir." dediler. Ebû Akîl oradaydı. Eve gitti, bir miktar hurmayla döndü. "Yâ Rasûlallah, akşam ücret karşılığı çalışarak iki sa' (ölçek) hurma kazandım. Yarısını aileme, diğer yarısını da Allah yolunda harcamanız için size getirdim." dedi. Peygamberimiz, yığının üzerine dökmesini söyledi.

Ebû Akîl'in bu hareketini gözetleyen mü-nafıklar alay ile "Ebû Akîl, diğer zenginlerle birlikte anılmak için bir sa' hurma getirdi. Allah, onun getirdiği hurmaya muhtaç mıdır ki?!" dediler. Bunu duyan Ebû Akîl üzüntü içindeyken Hz. Cebrail geldi:

"İçlerinden gelerek sadaka veren mü'minleri ve güçlerinin yettiğinden fazla veremeyenleri ayıplayanları ve onlarla alay edenleri Allah maskaraya çevirir. Onlar için can yakıcı bir azap vardır!" ayeti nazil oldu. Cenâb-ı

Hak, bu ayetle, mü-nafıkları mahcup ve perişan ediyordu.

Peygamberimiz'in irtihalinden sonra yalancı peygamber Müseylime ortaya çıktı. Hz. Ebû Bekir, vakit geçirmeden, büyük bir kuvveti Müseylime'nin üzerine gönderdi. Yemâme Savaşı'na katılan çok sahabe vardı. Ebû Akîl de ordunun içindeydi.

İlk hücumda Ebû Akîl'in sol tarafını bir ok felç etti. Kendisini de çadıra çektiler. Bu arada düşman baskın gelerek İslâm askerini dağıtmaya çalışıyordu. Ebû Akîl, yerinden kalkamıyordu. Müslümanların ordusu dağılmak üzereydi. Bu duruma tahammül edemeyen Hz Ebû Akîl, onlara katılmak için ayağa kalkmak istedi. Fakat "Ey Ebû Akîl, ne yapıyorsun? Sen savaşamazsın!" dediler. Ebû Akîl, ayağa kalktı. Kılıcını sağ eline alıp arkadaşlarının arasına katıldı. Yarasını unutmamıştı. Arkadaşlarına şöyle şevk veriyordu: "Ey Ensar! Huneyn günü düşmanın üzerine tekrar dönüp zaferi kazandığınız gibi tekrar dönün, onlara göz açtırmayın!"

Bunun üzerine İslâm ordusu şecaatle hücumla geçti ve hücum zaferle sonuçlandı. Abdullah bin Ömer şöyle anlatıyor:

"Bir ara gözüm Ebû Akîl'e ilişti. Yaralı olan kolu, omuzundan ayrılmış, yere düşmüştü. Yanına vardım, bana, savaşı kimin kazandığını sordu. 'Müjde sana! Allah düşmanı gertildi!' dedim. Bu müjde üzerine parmağını kaldırdı. 'Elhamdülillah!' diyerek ruhunu teslim etti.

DİVÂN-I HULÛSİ MOBİL UYGULAMASI YAYINLANDI!

20.Yüzyıl Mutasavvıf Dîvân Şâiri
Es-Seyyid Osman Hulûsi Efendi'nin
Dîvân-ı Hulûsî-i Dârendevî adlı eseri
Mobil Uygulamaya Aktarıldı!

Oku - İncele - Dinle

Fihrist - Arama

Sözlük - Kelimeler

Dîvân Radyo

Dîvândan Görseller

Android ve IOS
Platformlarından
Ücretsiz
İndirebilirsiniz.

ANDROID & IOS İNDİR

ES-SEYYİD OSMAN
HULÛSİ EFENDİ VAKFI

Er-Ra'ûf

Sonsuz Merhamet Ve Şefkat Sahibi Olan

Allah'ın en güzel isimleri arasında yer alan Ra'ûf ismi, Rahîm isminden daha özel bir anlam ifade eder. Hikmetinin bir gereği olarak, Allah'ın Ra'ûf oluşu, kullarına ileri derecede rahmet etmesi ve onların yaptıkları sâlih davranışlardan hiçbirisini boşa çıkarmaması demektir. Bir başka ifade ile Allah'ın Ra'ûf ismiyle muamelesi, iyilik ve ihsânda bulunmanın en üstün noktasını oluşturur. Re'fet sözcüğünün anlamları arasında gelen rahmet ise, genel anlamda acımak ve esirgemek mânâsına olup, acınan kimseye yumuşak davranmaktır. Allah'tan kullarına yönelik rahmet; in'am ve lütuf; insanlardan rahmet ise, yumuşaklık ve sevgidir. Allah'ın, vahiy yoluyla ve peygamberler göndermek sûretiyle insanları karanlıklardan aydınlığa çıkarması, hakikatin bilgisine muhatap kılması, akıl ve anlama gücü vermesi, mü'minlerin tevbelerini kabul etmesi, dünyanın sorunlarının çözümünde mü'minlerin şâhid kılınması

Ra'ûf isminin bir yansımasıdır. Ayrıca, Allah'ın Müslümanlara objektif anlamda adâleti, hayatın her alanında yaşatmaları için sorumluluk yüklemesi, Müslümanların kalplerini birbirlerine karşı kinden arındırması, insanların hayat şartlarını kolaylaştıran çeşit çeşit hayvanlar yaratması, insanoğlunun bütün azgınlıklarına karşı süre tanıyıp onları helak etmemesi gibi hususlar, Ra'ûf isminin tecellisiyle alakalıdır. Çünkü Allah, kullarına karşı çok müşfikdir. Hz. Peygamber (s.a.v.)'in ümmetine düşkün olmasının en büyük göstergesi, onlara son derece şefkatli ve merhametli olmasıdır. Onun gönderilmesi, Allah'ın rahmetinin bir neticesidir. Onun şefkat ve merhameti sadece dünyada değil, âhirette de işlevselliğini sürdürecektir. Bunun en büyük örneği, kıyâmet günü, insanlar hesâba çekileceği zaman Hz. Peygamber (s.a.v.)'in secdeye kapanarak Yüce Allah'tan ümmetinin günahları bağışlanmadan secde eden kalkmayacağını ifade eden şefaate dileğinde bulunmasıdır. Bundan dolayı Kur'ân'da açıkça, Hz. Peygamber (s.a.v.)'e, Allah'ın en güzel isimlerinden olan Ra'ûf ve Rahîm isimleri verilmiştir. Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v.), bütün âlemlere rahmet olarak gönderilmiştir. Onun rahmet ikliminde, insanları kazanma fikri ön plâna çıkmıştır. Bu tutum inanan inanmayan herkese yöneliktir. O, kavminin kendisine akıl almaz derecede işkence yapması karşısında bile bir hasım gibi davranmamış, aksine, onların gelecek nesillerini düşünerek Allah'tan şu dilekte bulunmuştur: "Hayır, ben Allah'tan, onların neslinden sadece Allah'a ibadet edecek, ona hiçbir şeyi ortak koşmayacak kimseler çıkarmasını diliyorum." O aynı zamanda şefkat peygamberidir. Ne Taif'te kendisini taşıyan gençler ne de Uhut'ta kendisine saldıran müşrikler hakkında bedduada bulunmuş, aksine: "Allah'ım! Onlar bilmiyorlar, sen onlara hidâyet et!" şeklinde duâ etmişlerdir.

Sonuç olarak söylemek gerekirse yüce Allah'ın rahmeti her şeyi kuşatmıştır. O, rahmetinin bir eseri olarak, günahkârları ve inkâra şartlanan kimseleri bile hemen cezalandırmaz; yaptıklarından belki vazgeçerler diye pişmanlık süresi tanır. Allah'ın er-Ra'ûf ismiyle ahlâklanmış olan bir kimse, kendisine haksızlık ve kötülük yapan kimseleri affeder.

FATİH SULTAN MEHMET BÜYÜK KOMUTAN

Bir çağı, kapatıp, bir çağı açtın,
İstanbul Fatih'i sen büyük sultan.
Bizans surlarına karadan uçtun,
İstanbul Fatih'i şanlı Komutan,
Gönüller sultanı sen büyük Sultan.

Beş yüz elli yılın verdiği hızla,
Koruduk şanını Hakk'a niyazla,
Aldık emaneti bir büyük hazla,
İstanbul Fatih'i şanlı Komutan,
Gönüller sultanı sen büyük Sultan.

Yiğitçe vuruşup girince şehre,
İstanbul dediler o güzel yere,
Feth-i Mübin yazdık büyük esere,
İstanbul Fatih'i şanlı Komutan,
Gönüller sultanı sen büyük Sultan.

Ak gül gibi açtın kentin bahtında,
İlk Padişah sendin payitahtında,
Nicelerin ukde kaldı ahtında,
İstanbul Fatih'i büyük Komutan
Gönüller sultanı sen büyük Sultan.

Rabia BARIŞ